

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/44/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813217145
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3813217145.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., O. č. XX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky F. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., O. č. XX/XX a otca S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., S. č. XX/X, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca S. J., nar. XX.XX.XXXX na maloletého S. J., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2013, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

Zameškané výživné za obdobie od 01.08.2013 do 30.11.2013 v sume 320,- eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach v sume 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok.

Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.01.2011 č. k. 13P/603/2010-27 v časti týkajúcej sa výživného na maloletého S..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 08.08.2013 sa matka maloletého S. domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého S. zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne. Návrh matka odôvodnil tým, že z výživného v sume 70,- eur nie je schopná zabezpečiť maloletému S. jeho základné potreby. Maloletý S. v školskom roku 2013/2014 nastúpil do 1. ročníka Gymnázia V. B. Nedožerského v Prievidzi s čím sú spojené zvýšené výdavky na školu a zdravotnú starostlivosť. Maloletý S. pravidelne navštevuje alergologickú, kožnú a očnú ambulanciu. Venuje sa plávaniu, posilňovaniu, cyklistike a trénuje kickbox. Ďalším dôvodom, prečo podala matka návrh na zvýšenie výživného bola tá skutočnosť, že na strane otca došlo dňa 01.03.2012 k zmene pomerov, keďže začal podnikat' na základe živnostenského oprávnenia v oblasti kovoobrábania. Poukázala nato, že v spoločnej domácnosti s ňou býva aj plnoletá dcéra F. J., ktorá je študentkou Univerzity Komenského v Bratislave. Uviedla, že otec sa o maloletého S. nezaujímal a okrem súdom určeného výživného mu nevenuje žiadnu osobnú ani finančnú starostlivosť.

Na pojednávaní sa matka maloletého S. pridržiavala svojho písomného návrhu, ktorý spresnila tak, že žiada zvýšiť vyživovaciú povinnosť otca na maloletého S. na sumu 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2013. Uviedla, že náklady, ktoré uviedla na maloletého Miroslava v prílohe návrhu sú reálnymi

nákladmi, nakoľko ide o 16 ročného dospelujúceho chlapca, ktorý sa stravuje a oblieka už ako dospelý chlap. Poukázala na to, že za stravu v školskej jedálni platí 35,- eur mesačne, ďalej synovi zaplatila ZRPŠ v sume 20,- eur za školský rok a kúpila učebnice na cudzie jazyky, matematiku a ďalšie požadované školou celkom v sume 70,- eur. V súvislosti so štúdiom predpokladá matka ďalšie výdavky spojené s účasťou maloletého S. na lyžiarskom výcviku, výletov aj do zahraničia za účelom precvičenia jazykových schopností. Keďže sa mu v súčasnosti pokazil počítač v blízkej budúcnosti mu matka bude musieť zabezpečiť nový. Maloletý S. si chce urobiť aj vodičský preukaz, preto matka žiadala zohľadniť aj túto skutočnosť pri určovaní výšky výživného.

Otec sa k návrhu matky písomne vyjadril v podaní zo dňa 15.09.2013, v ktorom nesúhlasil so zvýšením výživného, a to z dôvodu výšky jeho príjmu zo samostatnej zárobkovej činnosti a prehnane vysokých mesačných nákladov na výživu maloletého S.. Otec vo vyjadrení najmä namietal výšku jednotlivých výdavkov na zabezpečenie krému na ekzém, zakúpenie rámu na dioptrické okuliare, zakúpenie zimnej bundy, či výšky poplatku za internet, mobil a výšku výdavkov na stravovanie maloletého S. doma.

Na pojednávaní otec maloletého S. uviedol, že sa so synom S. pravidelne stretával v roku 2012 a to v období od septembra do decembra. Čo sa týka školského výletu, na ktorý žiadal S. peniaze, k tomu uviedol toľko, že maloletý S. žiadal na výlet sumu okolo 130-170 eur, bolo to vo februári 2013. Na to mu povedal, že nemá problém mu dať peniaze, ak prinesie zo školy záväznú prihlášku. Bol si v škole zisťovať u riaditeľky, či škola organizuje nejaký poznávací zájazd, výlet do Anglicka, na čo mu riaditeľka povedala, že nie, že organizujú len poznávací výlet do Francúzska. Následne mu syn povedal, že si to rozmyslel a peniaze viac nežiadal. Odvtedy sa so synom nevidel. Syn o neho nemá záujem a on sa mu nevnucuje. Poukázal na tú skutočnosť, že aj keď má príjem, nedovolí si kúpiť zimnú bundu za 106 eur a nakupuje v stredne drahých obchodoch. K svojmu príjmu uviedol, že predstavoval sumu asi 3000 eur od januára do septembra 2013, cca 350 eur mesačne. Z uvedenej sumy hradí náklady na bývanie v sume 87 eur, 180 eur výživné pre dcéru F. a syna S., na elektrinu 11,62 eur mesačne a za plyn 5 eur mesačne. Ďalej má náklady na mobilný telefón v sume 20 eur mesačne. Čo sa týka jeho vyživovacej povinnosti k plnoletej dcére X. N., k nej mu bola zrušená vyživovacia povinnosť rozsudkom OS Banská Bystrica sp. zn. 14C/147/2013. Vyživovacia povinnosť mu bola zrušená s účinnosťou od 13.6.2013. Výživné na túto dcéru si plnil v sume 55 eur mesačne. Navrhol zvýšiť výživné na sumu 90 eur, maximálne 100,- eur mesačne. V prípade, že táto suma nebude akceptovaná navrhovateľkou, ponechal rozhodnutie o výške výživného na posúdenie súdu.

Kolízny opatrovník navrhol návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť s prihliadnutím na zárobkové možnosti a schopnosti otca, zdravotný stav maloletého S. a jeho mimoškolské aktivity. Navrhol zvýšiť výživné na maloletého S. na sumu minimálne 150,- eur mesačne.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, oboznámením sa s vyčíslením nákladov na výživu maloletého S., daňovým priznaním otca za rok 2012, potvrdeniami o príjmoch a výdavkoch matky zo dňa 13.09.2013, potvrdením zamestnávateľa o príjme matky zo dňa 10.09.2013, spisom OS PD sp. zn. 13P/603/2010 a z neho rozsudkom OS Prievidza zo dňa 28.01.2011 č. k. 13P/603/2010-27, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.03.2011, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 11.07.2002 č. k. 15C/156/00-212, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.09.2002, v časti výživného dňa 11.08.2003 v spojení s rozsudkom KS v Trenčíne zo dňa 29.05.2003 č. k. 19Co/455/02-247, správou o prešetroaní rodinných pomerov ÚPSVaR Prievidza zo dňa 08.10.2013, výpisom z LV č. XXXX pre kat. úz. K., výpisom zo ŽR otca, peňažným denníkom otca za rok 2012 a 2013, oznámením ODI Prievidza zo dňa 22.10.2013, dohodou o poskytnutí príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť, lekárskou prepúšťacou správou otca, výpisom z hotovostného vkladu- poisťka KOOPERATIVA, spisom OS Banská Bystrica sp. zn. 14C/147/2013 a z neho rozsudok OS BB zo dňa 12.09.2013 č. k. 14C/147/2013-18 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.01.2011 č. k. 13P/603/2010-27 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého S. zo sumy 35,- eur na sumu 70 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2011, ktoré je povinný otec platiť k rukám matky mesačne vždy vopred najneskôr do 15. dňa v mesiaci.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že k poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca na maloletého S. došlo rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.01.2011 č. k. 13P/603/2010-27, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.03.2011. V čase poslednej úpravy výživného maloletý S. navštevoval 7. ročník základnej školy. Stravoval sa v školskej jedálni, za čo platil 25 eur mesačne. Matka mu priebežne podľa potreby zakupovala veci a to oblečenie, obuv, učebné pomôcky. Ďalšie výdavky mala matka na zabezpečovanie školských akcií, výletov. Matka u zamestnávateľa dosahovala priemerný mesačný netto zárobok 820,80 eura. Obom rodičom v tom čase zanikla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére F., ktorá žila s matkou v spoločnej domácnosti a bola nezamestnaná. Náklady na bývanie predstavovali sumu 165,- eur mesačne. Otec maloletého S. bol v čase poslednej úpravy nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a poberal dávku v hmotnej núdzi spolu s príspevkami v sume 118,02 eura. Mal vyživovaciu povinnosť k maloletému S. a plnoletej dcére X. N., ktorej na výživné dobrovoľne prispieval sumou 55,- eur mesačne. Za bývanie platil poplatky 70,44 eura a inkasné poplatky v sume 15,- eur.

Matka maloletého S. je aj v súčasnosti zamestnaná v I.C.E. - Solution, k. s., v Bojniciach, kde dosahuje priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 1030,97 eura. Za byt, v ktorom žije s maloletým S. a plnoletou dcérou F., ktorá študuje na vysokej škole, platí poplatky vo výške 116,86 eura. Ďalej uhrádza mesačne plyn v sume 14,- eur, elektrinu v sume 46,- eur, DIGI kábel v sume 7,60 eura a RTVS v sume 4,64 eura. Okrem toho platí internet mesačne v sume 14,99 eura. Okrem maloletého S. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči plnoletej dcére F., ktorá študuje na vysokej škole a ktorej otec v čase rozhodovania v tejto veci platil výživné v sume 100,- eur (na OS Prievidza prebieha konanie o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k dcére pod sp. zn. 10C/140/2013).

Otec maloletého Miroslava od 01.03.2012 podniká prostredníctvom živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania kovoobrábanie. Za rok 2012 dosiahol podľa daňového priznania príjem 5741,02 eura s tým, že jeho výdavky predstavovali sumu 3276,71 eura. Daňová povinnosť mu nevznikla. Otcovi bola poskytnutá dotácia na podnikanie z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v sume 2647,73 eura. Na osobnú spotrebu si otec dal vyplatiť v roku 2012 sumu 2500,- eur. V roku 2013 podľa otcovho vyjadrenia dosiahol príjmy v sume cca 3000,- eur, čo predstavuje mesačne sumu okolo 350,- eur, z ktorých hradí ubytovanie v sume 87,- eur, výživné na syna S. a dcéru F. celkom v sume 180,- eur, elektrinu 11,62 eura a plyn 5,- eur. Z peňažného denníka otca za rok 2013 mal súd za preukázané, že dosiahol celkom príjmy zahrňované do základu dane v sume 3.010,- eur a výdavky zahrňované do výdavkov základu dane v sume 1514,44 eura. Na osobnú spotrebu mu bolo vyplatené 400,- eur. Medzi výdavky otec uplatnil náklady na zdravotné a sociálne poistenie, režijné náklady, nákup materiálu a mesačne tri faktúry spoločnosti Orange. Z výsluchu otca vyplýva, že jedna faktúra spoločnosti Orange predstavuje internet, ďalšia jeho mobilný telefón a tretia predstavuje faktúru za telefón jeho otca, ktorý je v zmysle výpisu zo ŽR zodpovedným zástupcom. Vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére X. N. mu zanikla rozsudkom OS Banská Bystrica zo dňa 12.09.2013 č. k. 14C/147/2013-18 s účinnosťou od 13.06.2013 v sume 30,- eur, ktorú však dobrovoľne plnil v sume 55,- eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére F., ku ktorej si plnil vyživovaciu povinnosť v sume 100,- eur. Na OS Prievidza pod sp. zn. 10C/140/2013 prebieha konanie o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na plnoletú dcéru F.. Motorové vozidlo otec nevlastní. Otec pri svojom výsluchu uviedol, že hradí poisťku pre maloletého S. ročne v sume 120,99 eura s tým, že oprávnenou osobou na vyplatenie peňazí je on, no ak sa bude o neho maloletý S. zaujímať, tak mu uvedené prostriedky vyplatí.

Maloletý S. má 16 rokov a v školskom roku 2013/2014 navštevuje 1. ročník Gymnázia V. B. Nedožerského v Prievidzi. V súvislosti s nástupom na gymnázium a kúpou učebníc na cudzie jazyky a matematiku zaplatila matka celkovo sumu 70,- eur a ZRPŠ v sume 20,- eur. Strava v škole mesačne stojí 35 eur. Maloletý S. sa v škole zúčastní aj lyžiarskeho výcviku a aj výletov organizovaných školou, s čím sú objektívne spojené zvýšené a mimoriadne výdavky. Venuje sa plávaniu, posilňovaniu, cyklistike a trénuje kickbox. V súvislosti so zdravotným stavom navštevuje pravidelne alergologickú, kožnú a očnú ambulanciu. Nosí dioptrické okuliare a na šport kontaktné šošovky. Maloletý S. je dospelávajúci chlapec, ktorý zje ako dospelý muž a aj sa oblieka ako dospelý muž.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 3 OSP, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Aj keď bola posledná úprava výživného pred 2 rokmi, od uvedeného času došlo k zmene pomerov tak na strane maloletého S., ako aj na strane otca. Maloletý S. od uvedeného času prestúpil na gymnázium do Prievidze, s čím sú objektívne spojené zvýšené výdavky tak na zakupovanie školských pomôcok, ako aj oblečenia, stravy v škole a výdavky súvisiace so školskými aktivitami (výlety, lyžiarsky výcvik). Maloletý S. od poslednej úpravy narástol a venuje sa aktívne športu (plávanie, cyklistika, posilňovanie a kickbox). Zvýšené výdavky má matka na úhradu stravy pre S., ktorý dospieva a zje ako dospelý. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti stúpol príjem, a to zo sumy 820,80 eura mesačne na sumu 1030,97 eura mesačne. Matka žije v spoločnej domácnosti s maloletým S. a plnoletou dcérou F., ktorá študuje na vysokej škole. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zárobkové schopnosti a možnosti otca sa od poslednej úpravy výživného výrazne zmenili, nakoľko v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný a poberal dávku v hmotnej núdzi s príspevkami vo výške 118,02 eur a v súčasnosti vykonáva podnikateľskú činnosť s predmetom podnikania kovoobrábanie. Dosahuje príjmy, no daňová povinnosť mu za rok 2012 nevznikla. Do 20.10.2013 dosiahol v roku 2013 deklarované príjmy vo výške 3.010,- eura. Od 13.06.2013 mu odpadla vyživovacia povinnosť k plnoletej dcére X. N. v sume 30,- eur, ktorú dobrovoľne plnil v sume

55,- eur mesačne. Ďalej okrem bežných výdavkov otec platí poistenie v Poistovni KOOOPERATIVA, a.s. s ročným poisťným 120,99 eura. Otec sa s maloletým S. v súčasnosti nestretáva a nad rámec súdom stanoveného výživného mu nijako neprispieva. Na základe takéhoto posúdenie oprávnených nárokov maloletého S. a celkových schopností a možností na strane otca, dospel súd k záveru, že je odôvodnené zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého S.. Pri určení výšky zvýšeného výživného súd zohľadnil najmä tú skutočnosť, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k dcére X. N. v sume 55,- eur a minimálne o túto sumu je otec objektívne schopný prispievať viac na výživu maloletého S.. Ďalej súd zohľadnil tú skutočnosť, že otec platí poistenie v sume 120,99 eura ročne, čo predstavuje mesačne sumu cca 10,- eur, ktoré síce deklaroval, že je v prospech maloletého S., no oprávnenou osobou na vyplatenie poisťky je otec sám. Preto je v objektívnych možnostiach a schopnostiach aj o túto sumu platiť vyššie výživné na maloletého syna, nakoľko vyživovacia povinnosti rodičov voči deťom má prednosť inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého S. na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého S. v sume 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.08.2013.

Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého S. do konca mesiaca november, ktoré predstavuje sumu 320,- eur (4 x 150-70= 320,- eur), ktorú povolil súd otcovi splatiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným v sume 20,- eur mesačne s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nadobudne rozsudok právoplatnosť pod hrozbou straty výhody splátok.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.